

synes jeg, det var muligt at tage noget mere Hensyn til, end Tilfældet har været. Jeg beklager i lige Maade, at Flertallet i det andet høje Ting har afvist de Ønsker i saa Henseende, som er blevet fremsat af mine derværende Partifæller, paa visse Punkter sammen med de derværende Repræsentanter for det radikale Parti. Man har afvist Kravene om den større Bevægelsesfrihed, som Kommunerne ønsker, og man har afvist Kravet om en beskedent Forhøjelse af Kommunernes Andel i Selskabsskatten, som nu er 3 pCt., og som foresloges sat op til 6 pCt. Dette var utvivlsomt et Retfærdighedskrav. Disse store Selskaber paabyrder jo Kommunerne mange Udgifter. Det er dem, der i stor Udstrækning lægger Beslag paa Gader og Veje og kræver tekniske Anlæg af forskellig Art i Kommunerne, for at de skal kunne funktionere, og disse Selskaber giver som Regel Anledning til, at en stor Arbejderbefolkning skal være til Stede, en Befolkning, som jo ifølge sine ringe Indtægter kun i svagere Grad kan bidrage skattemæssigt til Kommunen, og som er den Befolkningsdel, der medfører de sociale Udgifter til Skoler, til Sygehuse, til Aldersrente o. s. v. Det var da, synes jeg, rimeligt, at Kommunerne fik en større Andel i Selskabsskatten, og jeg beklager, at Ønsket herom ikke har kunnet imødekommes.

Paa samme Maade beklager jeg, at den højtærede Minister ganske har afvist Tanken om ved denne Lejlighed at komme ind paa en Drøftelse af en ændret kommunal Beskatning af fast Ejendom. Jeg maa genkalde i Erindringen, hvad sikkert ikke behøves overfor den højtærede Minister, men maaske overfor enkelte af det høje Tings Medlemmer, for hvem det maaske ikke er præsent, at Københavns Kommune for mange Aar siden har fremsat et saadant Ønske ved at fremsende til Indenrigsministeriet et fuldt udarbejdet Forslag til en saadan ændret Beskatning, som vilde stabilisere Kommunens Økonomi og give Kommunen Adgang til noget af den Værdistigning, som ved Samfundets Foranstaltninger fremkommer alle Vegne og allermest i en stor By. Dette behøver ikke nærmere at udvikles, det er klart for enhver, hvordan Værdierne i en saa stor By som København i de centrale Dele af Byen og i andre Dele af særlig Interesse forøges, uden at den paa-gældende tilfældige Ejendomsbesidder har nogen som helst Andel deri eller Udgift og Ulejlighed derved, simpelt hen ved Samfundets Foranstaltninger: Anlæg af Trafikmidler og hvad det alt maatte være. En

saadan ændret Beskatning vilde, som sagt, ikke blot have den Virkning at stabilisere den kommunale Økonomi, men vilde ogsaa være en retfærdig og rimelig Handling, som jeg beklager, at man endnu ikke har foretaget. Den højtærede Minister udtalte, da han forelagde Lovforslaget, at denne Sag maatte vente, indtil man kom ind paa en mere dybtgaaende Behandling af de herhenhørende Emner. Jeg ser ikke nogen som helst rimelig Grund til stadig at udskyde dette, det har kun den ene Følge, at de Værdier, som Samfundet burde have Andel i, fremdeles gaar ubeskaaret i tilfældige private Lommer.

Et vigtigt Punkt i hele denne Sag er jo den saakaldte Erhvervsbeskatning. Heller ikke det behøver nogen længere Forklaring, hvorledes der her har udviklet sig et Skulkeri fra mange Medborgeres Side, som har store Indtægter og som i Ly af den gældende irrationelle og ufuldkomne Erhvervsbeskatning unddrager sig en væsentlig Del af de Byrder, som de maatte bære, naar Retfærdigheden skulde ske Fyldest. Dette træder ganske særligt frem i Hovedstaden og dens nærmere Omegn. Forholdet er jo blevet det, at i Virkeligheden hele Nordsjælland snart sagt er en By, i alt Fald er det saaledes langs Kysten, og den Befolkning, der her er samlet fra Hovedstaden og Nord paa, udgør mellem en Fjerdedel og en Femtedel af Landets Befolkning. Man kan filosofere over, hvorvidt det er sundt eller usundt, at Hovedstaden er saa stor i Forhold til det øvrige Land, det nytter jo intet; thi Væksten er der, det foreligger alt sammen som et Faktum, man maa regne med. Alene talmæssigt har det altsaa en meget stor Betydning ikke blot for Hovedstaden, men ogsaa for hele det øvrige Land; at man her har Forholdene lagt til Rette paa en sund og retfærdig Maade. Men det er ingenlunde Tilfældet, tværtimod er Forholdet for denne Bys Vedkommende, hvor Handelen paa Grund af Byens Størrelse er koncentreret, hvor en efter vore Forhold meget stor Industri er koncentreret, og hvor følgelig mange af de efter danske Forhold store Indtægter fremkommer, netop saaledes, at de velhavende Folk i meget stor Udstrækning flytter fra den Kommune, hvor de tjener deres Brød, og som ved sine Havneanlæg, ved hele sit Anlæg danner Basis for deres Virksomheder, den Kommune, som maa bære alle de Byrder, der følger med en stor Arbejderbefolkning, som jo skal til for at skabe disse store Indtægter. De flytter ud til de andre Kommuner, hvor de i Ly af Lovgivningen kan slippe adskil-